

CSONGRÁDI UJSÁG

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum-körút Budapest.

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csongrád, Kossuth tér 9. szám.

Felelős szerkesztő: Bartoss Károly.
Felelős kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a laptulajdonos Szilber J. Antal
könyvnyomdájában. Előfizetés 1 óra 1 P.

Károlyi Gyula kormánya vasárnap megalakult, hétfőn letette az esküt, csütörtökön bemutatkozik a képviselőházban.

Lelkes szeretettel ünnepelte az Egységespárt Bethlen István grófot és bizalommal fogadta Károlyi Gyula gróf miniszterelnök bemutatkozását.

Az új kormány tagjainak névsora.

Már vasárnapi számunkban beszámoltunk, hogy Károlyi Gyula gróf a siker jegyében folytatja tanácskozásait az új kabinet megalakítására. Ezek a tanácskozások szombaton estére, illetve vasárnap délelőttre teljes eredménnyel is jártak, amiben nagy része volt a lelépő miniszterelnöknek, Bethlen István grófnak, aki élénken kapcsolódott bele a kibontakozást célzó tárgyalásokban.

Az új kabinet tagjainak névsora a következő:

Miniszterelnök: Károlyi Gyula gróf

Külgyminiszter: Walko Lajos.
Belügyminiszter: Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc.

Igazságügyminiszter: Zsitvay Tibor.

Földművelésügyi miniszter: Ivády Béla.

Kereskedelemügyi miniszter: Kenéz Béla.

A kormányzói kézirat Bethlen István gróf elévülhetetlen érdemeiről.

A hivatalos lap keddi száma az alábbi megleghangu kormányzói kéziratot közli:

Kedves Gróf Bethlen!

Megrendült egészségi állapotára való tekintettel már több ízben felajánlotta lemondását, amelyet azonban bizva szívós munkabírásiában és figyelemmel a mindenkori helyzetre, nem fogadtam el.

Most újból elem terjesztette a minisztérium lemondását arra is hivatkozva, hogy a nemzet áldozatkészségével szemben erősebb igényeket támasztó adott helyzetben a kormányzat felelősségteljes munkájába új erők bevonását tartja szükségesnek.

Amidőn az új kormány megalakítására felkértem, Ön fokozott erőmefeszítést kívánó jelen körülmények között mélyeséges felelős-

Honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Ernszt Sándor.

A kisgazdaügyek tárcanélküli minisztere: Mayer János.

A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével a miniszterelnököt, a népjóléti minisztérium ideiglenes vezetésével pedig Ernszt Sándor vallás- és közoktatásügyi minisztert bizta meg a kormányzó.

A kormányzó kezébe hétfőn, f. hó 24-én délben 12 órakor tette le a hivatalos esküt a Királyi Várban Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, majd utána az új kormány tagjai.

A kormányzó a minisztérium új tagjait, nevezetesen vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert, Ivády Béla földművelésügyi minisztert és Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi minisztert magánkihallgatáson fogadta.

egy évtizeden át folytatott önzetlen odaadó működésével Ön a nemzet ügyének szolgálatában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az Ön által folytatott politika, amelylyel minden tekintetben tökéletesen egyetértettem, eredményezte azt, hogy az országot sivar elszigeteltségéből sikerült mindinkább kiemelni. Ezen az uton egyéniségét a haza nagy férfainak sorában tetteivel méltóképpen megörökítette.

Amidőn annak a reményemnek adok kifejezést, hogy az ország érdekében a jövőben is számíthatok kipróbált munkaereire, a hazának kiváló képességeivel és fáradhatatlan odaadással teljesített rendkívüli szolgálataitért újlag teljes elismerésemet és meleg köszönetemet nyilvánítom.

Kelt Budapesten, 1931. évi aug. hó 24. napján.

Horthy Miklós s. k.

Gróf Károlyi Gyula s. k.

Hasonló megleghangu felmentvényt kaptak a Bethlen-kormány többi minisztertagjai is.

Ugyancsak a kedden reggel megjelenő hivatalos lapban jelent meg az új kormány tagjainak kinevezéséről szóló államfői kézirat is.

A miniszterelnöktől és a távozó miniszterektől minisztériumi tisztviselői meghatottan, ünnepies keretek között bucsuztak el.

Károlyi Gyula gróf kormányának bemutatkozása az Egységes Pártban.

Az Országos keresztény Kisgazda és Földműves Párt f. hó 24-én este a pártklubhelyiségben értekezletet tartott, amelyen igen nagy számmal jelentek meg a párt tagjai.

Hét órakor vonult be a tanácskozóterembe Pesthy Pál elnök vezetésével az új kormány, élén Károlyi Gyula gróf miniszterelnökkel. A kormány tagjait a teremlépésükkor a jelenlevők lelkesen megéljenezték és a régi kormány tagjai Bethlen István gróffal együtt melegen üdvözölték az új miniszterelnököt és minisztereket.

Pesthy Pál elnök nyitotta meg az értekezletet. Beszédében méltatta Bethlen István gróf érdemeit és tolmácsolta az ország háláját és a párt köszönetét, majd üdvözölte gróf Károlyi Gyulát, akit felkért, hogy tájékoztassa a pártot céljairól és törekvéseiről.

Eljenzés közben kezdte meg beszédét Károlyi Gyula gróf miniszterelnök.

— Igen tisztelt pártértekezlet, kedves Barátaim! A vezetésem alatt álló kormány azért alakult meg, hogy az országot a súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetből megfelelő,

mindent felőlelő program alapján kivezesse. A kormány meghatározott feladatok végrehajtására vállalkozott és erős, alapos reményekkel kezdi meg munkálkodását. Erősen remélem, hogy minden erőnk megfeszítésével sikerül is az országot a súlyos helyzetből kivezetni. Nem akarom, mert feleslegesnek tartom, nyilatkozatomat úgy folytatni hogy a jelen súlyos helyzetet ecsefelem. Csak általános körvonalakat adhatok, mert az egyes részletes intézkedések a törvényhozás által kiküldött 33-as bizottság elé terjesztettek megvitatás és elbírálás szempontjából.

— Az államháztartás egyensúlyának

A terhek mindenki vállán egyformán nyugszanak.

— Minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy az ország összlagosságát arról győzzük meg, hogy a terhek mindenki vállán igazságosan és aránylagos egyenlőséggel nyugszanak és bármily súlyosak, kizárólag az ország egyetemességének érdekében viselhetnek.

— Kötelessége a kormánynak a közrendet az egész országban fenntartani és biztosítani. Ennek pedig egyetlen helyes módja az, hogy inség, nyomor ne legyen az országban. Itt is igen nehéz feladat előtt áll a kormány,

mert az ország többi vidékén valóban az inségig rossz volt a termés.

Ez azonban okvetlenül megoldandó, éhezőknek nem szabad itt lenni.

— A kormány feladata tehát e pénzügyi és gazdasági kérdések megoldása. E feladatok egy része igen sürgős, egy része természetesen bizonyos időt vesz igénybe.

— Ami a most megalakult kormány kölpolitikai szándékait és célkitűzéseit illeti, alig mondhatok olyat, melyet a bel- és külföldi közönség ne ismerne. Mikor ezelőtt nyolc hónappal elvállaltam a külügyi tárca vezetését, tettem ezt azért, mert meggyőződésem szerint a Bethlen István által folytatott kölpolitika alkalmas arra, hogy az ország helyzetét kiemelje abból a sivár elszigeteltségből, amelybe a háború és a forradalmak után süllyedt.

A kigazdatársadalom minden tartós és egészséges kormányzatnak az alapja.

— Nem félek azonban attól, hogy ez a tartózkodás bizalommal ne váljék, mert annyira át vagyok hatva azon meggyőződéstől, hogy

a kigazdatársadalom minden tartós és egészséges kormányzatnak alapja kell, hogy legyen, hogy mindent el fogok követni arra, hogy bizalmukat

Bethlen István gróf nagy bucsubeszéde.

Ezután Bethlen István gróf, aki eddig a párttagok között az első sorban ült, az elnöki asztalhoz ment és annál megállva, a következőket mondotta:

— Mélyen tisztelt barátaim! Nekem jutott az a szerencse, hogy a párt nevében a Károlyi Gyula gróf elnöklete alatt megalakult új kormányt üdvözölhessem. Teljes meggyőződéssel, és igaz szeretettel teszem ezt meg. (Lelkes éljenzés.)

— Tudom és abból a programból, amelyet az imént hallottunk, méltóztattatok látni, hogy milyen nehéz viszonyok között vállalta Károlyi Gyula gróf súlyos és nehéz feladatát. Egy világválság közepén, melynek végét nem látjuk, kell fenntartani ennek a nemzetnek erkölcsi és anyagi értékeit és átmenteni egy jobb jövő számára. Ezt csak férfiak és pedig egész férfiak tudják megvalósítani.

— Tisztelt Barátaim! Engedjétek meg, hogy egy nyílt szót mondjak a magam lemondásáról.

— Az én elnöklésem a itt állott kormány

biztosítása elengedhetetlen feltétele az ország gazdasági életének. A helyzet olyan, hogy ezen egyensúly biztosítása

szükségessé teszi egyfelől a kiadások apasztását, másfelől a jövedelmek fokozását.

Az első a kiadások apasztása, a takarékosági elv követelményének keresztülvitele az államháztartás egész vonalán, a jövedelmek fokozása, bizonyos adók emelése.

— Ezekre vonatkozó részletes terveket és javaslatokat a kormány a 33-as bizottság legközelebbi ülésén előterjeszti.

Ezután részletesen ismertette a miniszterelnök az egyes államokkal szemben fennálló külpolitikai helyzetünket.

— A lelépő kormány — folytatta ezután a miniszterelnök — minden elfogulatlan magyar ember, valamint a külföld szentvedélytől el nem vakított véleménye szerint

olyan értékes és nagy munkát fejtett ki az ország érdekében, amelynek a történelemben maradandó emléke lesz

és amely munka alapján az állam minden életmegnyilvánulásában tovább fogunk építhetni.

— Örökbecsű hazafias munkáját a Bethlen-kormány csakis a két kormányzópart odaadó segítségével tudta megvalósítani. (Ugy van! Ugy van!) A két pártnak kipróbált erejére óhajt támaszkodni ez a kormány, amely azonosítja magát a nagy bel- és külpolitikai kérdésekben azokkal az elvekkkel, amelyeket Bethlen István gróf kormánya és a mögéje csoportosuló két kormányzópart magáévá tett.

— Tíz évvel ezelőtt Bethlen István összefogott nagyatádi Szabó Istvánnal és a kigazdatársadalommal, nekifogott az ország újraépítési munkájához. Ez az együttműködés a mai napig zavartalan volt. Természetesen tartom, hogy a kigazdatársadalom velem szemben, aki nem vett részt a pártalapításban, a bizalom tekintetében tartózkodó.

a kormány cselekedeteivel meg is szerezzem. (Éljenzés.)

— Kérem a pártot, hogy azon az alapon, amelyen Bethlen István gróf kormányát sok nehézséggel átszerezte, kormányomat is támogatni sziveskedjék, hogy ezt az országot elvezessük a boldogulásnak arra az útjára, amelyet történelmi hivatottsága és áldozatkészsége alapján méltán megérdemel. (Hosszantartó lelkes taps és éljenzés.)

lemondott azért, hogy szabaddá tegye az utána következő kormány számára az utat,

amelyet úgy látszik, hogy a folyton tornyosuló gazdasági nehézségek és azok a jelszókép felmerülő orvosszerek is, melyek nem mindig voltak megoldottak, hanem jelszavak maradtak, eltorlaszoltak.

Nem futamodott meg a kormány.

— Nem futamodott meg a maga feladata elől. Nem hagyta cserben az országot és a pártját. Nem hagyta cserben,

hanem gondosan előkészítette azt az utat, amely uton járnia kell annak a kormánynak, amely a munka végrehajtására vállalkozott.

— Emlékeztetek arra, tisztelt barátaim, hogy azt a rövidlejárati kölcsönt, melyet megszerztünk és amelyben Franciaország is ve-

zetőserepet vállalt, mindenestre odaszámíthatom, mint előkészítő munkánk egyik főmozzanatát. És feloldottuk a hitellet korlátait anélkül, hogy káros jelenségek mutatkoztak volna.

— A vágányokat lefektettük és ennek a kormánynak feladata és kötelessége, hogy a végrehajtás munkáját vállalja ezzel a párttal és a testvérpárttal együtt és kizárólag ezekkel a pártokkal, mert ezek a pártok biztosítják a jogfolytonosságot, az elvek folytonosságát, amelyet tíz éven keresztül itt képviseltem.

— De ennek a munkának elvégzésére új férfiakra van szükség. És én üdvözölöm a mai napon ezeket a férfiakat, elsősorban Károlyi Gyula grófot, az új kormány elnökét.

Károlyi Gyula gróf akkor vállalkozik, amikor nincs legény a gáton!

— Károlyi Gyula gróf nekem régi jó barátom.

Nem azokból a fecsegő magyarokból való akik üres kritikával állnak elő a közéletben,

de maguk cselekvésre nem képesek. Nem azokból a magyarokból való, akik bátrak akkor, amikor nincsen veszély s meglapulnak abban a percben és a harmadik sorba állnak, amikor veszélyben van a haza. Ő azokból a keménykötésű, csendes és szótlan magyarokból való, akik nehéz időkben helytállanak és amikor a jutalomosztásra kerül a sor, eltűnnek.

A »jogforrás«.

— Tisztelt barátaim! Emlékezzünk vissza az aradi kormányra. Akkor veszélyben volt a vállalkozás s bőrtönnel fizettek érte. Következett a szegedi kormány megalakulása s Budapesten helyreállott a rend, Károlyi Gyula gróf

nem jött fel, hogy jogforrás legyen

(viharos taps), hanem félrevonulva, csendesen végezte dolgát. Csak akkor állt ismét elő, amikor a kormányzó ur öfömméltósága javaslatomra a külügyi tárca vezetésére hívta meg.

A történelmi osztály és a kigazdatársadalom összefogása.

Ez nem lehet változás sem a kül-, sem a belpolitika nagy kérdéseiben, kezdve a trón betöltésének kérdésén.

Nem lehet változás a kormány felfogásával szemben abban a tekintetben sem, — amint azt Károlyi Gyula gróf előszóval kifejtette, — hogy

ebben az országban a politikai élet gerince a magyar történelmi osztály és a kigazdatársadalom összefogásán alapul

s hogy annak, aki ebben az országban nemzeti politikát akar csinálni, azt erre a két társadalmi osztályra kell alapítania. Nem lehet eltérés abban a tekintetben sem, hogy a demokratikus fejlődés útján fokozatosan, lépésről, lépésre megfontoltan, de mindig egy lépést előre kell tenni abban a mértékben, amint azt az ország viszonyai, Európa általános helyzete, az ország belpolitikai, kulturális és gazdasági helyzete mutatja. Nincs azonban különbség abban a tekintetben sem, hogy ebben az országban csak nemzeti politikát lehet folytatni azokon az alapokon, amelyeken folytatta tíz éven át az előző kormány.

— Ha nézem az új kormány kilátásait, azt mondom, joggal biztosíthatom Károlyi Gyula grófot és munkatársait mindannyiunk bizalmáról, szeretetéről és kitartásáról abban az irányban, amelyet ő megjelöl. Akkoz, hogy ez az irány el ne bukjak, két dolog szükséges. Az egyik, hogy erős legyen a kormány-

Károlyi Gyula gróf — fordult Bethlen István emelt hangon a miniszterelnök felé — légy erőskező, mert ebben az országban gyenge kézzel kormányozni nem lehet.

Minél nehezebbek az idők, annál nagyobb szükség van arra, hogy a kormány erős kézzel tartsa a közhatalmat kezében.

— A második feltétel pedig az, hogy ez a párt összetartson. Mert — akár tetszik ez politikai ellenfeleinknek, — ebben az országban a helyes irányu nemzeti politika ehhez a párthoz fűződik. Tudom és legyetek elkészülve rá, hogy támadások indulnak majd azért, hogy megbontsák ennek a pártnak egységét,

de nem szabad és nem is lesz eredménye az ilyen destruktiónak,

mert e pártnak kötelessége az ország érdekében, hogy mindenki kitarson e nehéz időkben az utolsó emberig a maga posztján.

Aki nem ért egyet, az menjen ki a pártból.

— Aki nem ért ezzel egyet, az ma menjen ki a pártból, (éljenzés és taps) de ne bontsa meg sorainkat akkor, amikor nehéz, talán népszerűtlen feladatokban az ország élete szempontjából elkerülhetetlen kötelességteljesítésre kerül sor.

— Szeretettel és bizalommal uyujtom át ezt a töviskoszorút — fejezte be szavait Bethlen István gróf — mert töviskoszoru az, amit a mai nehéz körülmények között átadhatsz, de ebben benne foglaltatik a mi bizalmunk és szeretetünk, mert rendületlenül fogunk követni téged az általad kijelölt uton.

Hosszantartó lelkes tapssal ünnepelte a párt ismét Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt s kormányának tagjait, majd Pesthy Pál Pál elnök határozatként kihirdette, hogy a párt Károlyi Gyula gróftól bizalommal, hűséggel és szeretettel támogatja.

Schandl Károly dr.

szólalt fel ezután, azoknak a képviselőknek nevében, akik Bethlen István gróffal tíz éven át együtt harcoltak. Rámutatott arra, hogy a trianoni Magyarország 10 évvel ezelőtt kapott politikai vezért, akinek nagysága évről-évre nőtt a nemzet és a világ szemében, akinek értéke, minél több veszedelem környékezte, annál inkább fokozódott és

aki iránt a bizalom akkor nyilvánult meg legerősebben, amikor a hatalomtól visszavonult. Régen vett erőt a magyarság minden rétegen olyan megriadás, mint amikor Bethlen István gróf lemondásának híre jött

Hangsúlyozta, hogy Bethlen István gróftól nem bucsuzik, hanem üdvözli őt, mint frontharcost, amidőn közénk jött küzdeni. A trianoni ország sokat vár még tőled, kegyelmes uram — mondta beszéde végén Schandl Károly — de rajtad függ a szeme a határon kívül levő magyaroknak is. Adjon az Isten neked erőt, hogy egy kis pihenés után visszajöhess közénk harcolni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az értekezlet véget ért. Utána vacsora volt, amelyen Dési Géza és Váry Albert mondtak felköszöntőt.

Csütörtökre összehívták a képviselőházat.

A képviselőházat csütörtökön d. e. 10 órára összehívták. Károlyi Gyula gróf kormánya ekkor mutatkozik be a Háznak és a miniszterelnök ismertetni fogja programját. Szerdán d. e. ülést tart a 33-as bizottság, este pedig az egységspárt agrárblokkja tart értekezletet.

Csakis helyilapban hirdessen!

Schandl Károly dr. a 33-as bizottság helyettes elnöke.

Az országos 33-as bizottság kedden megtartott ülésén elhatározta, hogy a bizottság ülései a jövőben éppen olyan nyilvánosságot nyerne, mint más parlamenti bizottságok.

Juhász Andor elnök bejelentette, hogy a 33-as bizottság ülései a kormányválság miatt tolódtak el. Üdvözölte ezután az új kormány tagjait.

— Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ezután rámutatott arra, hogy

nem a 33-as bizottság az a hely, ahol a kormány részletes politikai programot terjeszt elő, hanem ezt csütörtökön az országgyűlés plénuma előtt teszi meg.

Hangsúlyozta, hogy a kormány által kiadandó rendeletekért a felelősség természetesen a kormányt terheli. A 33-as bizottságtól

szakszerű és éles kritikát kér.

Az ülésen csak néhány formásági kérdést kell elintézni, mert az érdemleges előterjesztéseket a kormány is a délutáni minisztertanácson tárgyalja le. Ezekkel

az érdemleges előterjesztésekkel a kormány szerdán délelőtt fél 11 órakor lép a 33-as országos bizottság elé.

Minthogy a bizottság tagjai közül Kenéz Béla elnököt és Ivády Béla elnökhelyettest miniszterre nevezték ki, a képviselőház által kiküldött tagok közül egy elnöki és egy elnökhelyettesi tisztség betöltése vált szükségessé.

— A miniszterelnök felszólalása után a 33-as bizottság elnökévé a képviselőházi tagok közül Ugron Gábort, helyettes elnökévé pedig Schandl Károlyt választották meg.

Rásonyi Papp Pál dr. nagyjelentőségű tervezete a mezőgazdasági válság enyhítésére.

Országos akció megindítását javasolja a haszonbérbe adott nagybirtokok kis- és középbérletek alakjában való értékesítése iránt.

Rásonyi országos érdeklődésre számot tartó önálló indítványát benyújtotta a Törvényhatósági Bizottsághoz.

Rásonyi Papp Pál dr., minden nagyszabású és közérdekű akció lelkes és uttörő harcosa, sok ilyen mozgalom fanatikus kezdeményezője, szinte felbecsülhetetlen jelentőségű akció gondolatát pendíti meg Csongrád-vármegye Törvényhatósági Bizottsága elé terjesztett önálló indítványában. Az indítvány, amelyet alább teljes terjedelmében közlünk, sikere esetén az u. n. „mezőgazdasági válság” több, nagyon súlyos problémáját vinné a megoldáshoz közelebb: Elsősorban módot nyújtana arra, hogy földhöz, megélhetéshez jusson azoknak nagyrésze, akiket minden erzésük, tudásuk, tradíciójuk a földhöz fűz, a föld reménytelen szerelmeseit — anélkül, hogy akár megváltási költségeket hárítana az államra, vagy a birtokra és anélkül, hogy a föld mai tulajdonosait megkárosítaná. Másodszorban enyhítené, csaknem teljesen megszüntetné a falvak, kisvárosok (mezőgazdasági) munkanélküliségét, sőt közvetve csökkentené a városi munkanélküliséget is, mert elejét venné a mezőgazdaságban elhelyezkedni nem tudó elemek nagyvárosokba, különösen Budapestre özönlésének; az akció sikere esetén u. i. valószínűleg bizonyos visszaáramlás következik be, a még 4—5 évvel ezelőtt mezőgazdasági munkával foglalkozó, most a fővárosi munkanélküli napszámosok számát fokozó emberek közül bizonyára sokan térnének vissza, az elhelyezkedési lehetőséget kínáló földhöz. Harmadsorban a most egyoldalú termelési rendszer céltudatos módosítása is lehetségessé válnék.

Mindezt a Rásonyi által javasolt akció: — a jelenleg is bérbe adott nagybirtokoknak kis- és középbérletekké való átalakítása — valóban meg is valósíthatná és ezzel az ország társadalmi rétegzettségére is arányosabbá válnék.

Indítványát a következőkben ismerteti és indokolja Rásonyi Papp Pál dr. előterjesztésében:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az Ország mai felette súlyos és válságos helyzetében minden Hazáját féltő és szerető magyar embernek kötelessége, hogy olyan megoldási módokat igyekezzék felszínre hozni, amelyek az Ország pénzügyi és gazdasági válságának megol-

dásához vezetnek vagy a fennforgó bajokat legalább részben enyhítik.

Ettől a céltól vezérelve a következő

önálló indítványt

terjesztem a Tekintes Törvényhatósági Bizottság közgyűlése elé:

Sürgősen irjon fel a Törvényhatóság a m. kir. Kormányhoz az iránt, hogy a Kormány törvényjavaslatot dolgoztasson ki és azt terjessze az országgyűlés elé a „kisbérletek hitelező alkalmazásba vételének törvénybeiktatása” tárgyában.

A törvény olyan értelemben lenne kidolgozandó, hogy mindazok a nagy- és középbirtokok (ideértve az állami és egyházi birtokokat is) amelyek haszonbérbeadásra kerülnek, kisbérletekben adandók haszonbérbe olyan módon, hogy az ingatlanoknak 75 százaléka 10—15 holhas típusú kisbérletekben adandó haszonbérbe, 25 százaléka pedig 100-tól 500 holdig terjedő középbérletekké alakítandó. Az érvényben lévő és nagybérletekre vonatkozó haszonbéri szerződések a törvény életbeléptetésétől számítandó 3 év alatt megszűnnek és az így felszabaduló nagybérletek hasonló módon kisbérletekké és középbérletekké alakítandók.

A törvényben kimondandó, hogy a haszonbéri összeget kis- és középbérleteknél sem lehet a mai haszonbérleknél magasabb összegben megszabni, továbbá kimondandó az is, hogy a haszonbér mindig terményben, vagy a termény mindenkori árában határozandó meg, hogy a kis- és középbérlet által fizetendő haszonbéri összegek a pénzpiac ingadozásának ne legyenek kitéve.

A haszonbérletek időtartama hosszabb időben, legalább 15—20 évben állapítandó meg, hogy a kis- és középbérletnek elég idő álljon rendelkezésére a gazdálkodás minél jobban való kifejtésére.

A kis- és középbérletek lebonyolítása céljából „földbérlet szövetkezetek” alakítandók az OKH kötelékében, mely szövetkezetnek feladata csak arra fog szorítkozni, hogy a kis- és középbérletet összegyűjtse, szövetkezetbe tömörítse, a földtulajdonossal a szerződést megkösse, a haszonbérle-

mény tárgyát kiossza, a haszonbéreket beszedje és földtulajdonosnak beszo-
gáltassa.

Indítványozom, hogy javaslatom ha-
sonló felirat felterjesztése céljából Magyar-
ország összes törvényhatóságainak meg-
küldessék.

Indokolás.

A mai világválságot legnagyobb rész-
ben az idézi elő, hogy a nagytőke és
nagybirtok nincs kellőképen kihasználva
és egyes államokban a munkások nem
csekélyen foglalkoztatva. A világ-
háború felidézésében jelentős szerepe volt
annak, hogy az angol és amerikai nagy-
tőke a német ipar és kereskedelem előre-
törésétől félt, minek következtében tönkre-
tette a német ipart és kereskedelmet, de
egyben tönkretette az egész világpiacot s
így a saját iparát és kereskedelmét is,
mert leszegényedett az egész világ s így
az angol és amerikai iparcikkek is piac-
nélkül maradtak, akik pedig a háború
következtében milliárdosok lettek, azok a
milliárdokat kivonták a forgalomból s ez-
zel a pénzpiacot is megbénították, minek
következtében a pénz hihetetlenül drága
lett. Magyarországon, mint kimondottan
agrár államban az államháztartásban leg-
fontosabb szerepet tölt be a földbirtok s
így fontos kérdés az, hogy a földbirtok
mi módon oszlik meg az ország lakossága
között. A föld aránytalan eloszlásának
megjavítását célzó OFB törvény a bajon
csak kis részben segített, mert a kiosztott
típusok túl kicsinyek ahhoz, hogy a földhöz
juttatottaknak existenciát biztosítsanak.

Javaslatom elfogadása és törvénybe
iktatása esetén igen alapos javulás remél-
hető, mert a kisbérletek és középbérletek
kiosztásával a ma munkanélkül lévő mun-
kástömegek nemcsak munkához, de biztos
existenciához jutnak.

Egyszerre meg fog szűnni a munkanél-
küliség Magyarországon. A munkanél-
küli tömegek munkával való ellátása a
munkanélküliség által szított elégtelensé-
get egyszer s mindenkorra megszünteti.

A 100 holdtól 500 holdig terjedő
középbérlet típusokat az összes nagybir-
tokok 25 százalékig azért vélem fenntar-
tandóknak, hogy egyrészt a termelés a
szétforgácsolódástól megóvassék és a tö-
megtermelés fenntartható legyen, másrészt,
hogy a társadalom olyan egységei, amelyek
erre méltók és alkalmasak, középbérletek-
hez juthassanak.

Tömegtermelésre az 500 holdas típust
elég nagynek tartom, mert céltudatos és
okszerű gazdálkodással egy 500 holdas
bérlet legrentábilisabb és legelőnyösebb.

A ma érvényben lévő nagybérleteket
3 év alatt megszüntetendőknek tartom,
mert enélkül a cél nem lenne alaposan
elérhető, 3 év pedig elég hosszú idő
ahoz, hogy a béruradalmak felszámolhas-
sanak.

A javaslat elfogadása nemzetgazda-
sági szempontból is nagy előnyt biztosít,
mert:

1. a tulajdonos épen úgy meg fogja
kapni ingatlanának hozadékát kis- és
középbérletek mellett, mint a nagybérlet
mellett s így a földbirtokos helyzete nem
változik.

2. a kis- és középbérletekkel mun-
kanélküli munkások és törpebirtokosok
jutnak kisbérlethez és megfelelő társadalmi
egységek középbérletekhez, mi által egész-
séges társadalmi osztályok keletkeznek.

3. az ingatlanok művelésében javu-
lás lesz észlelhető, mert az ingatlanok
kisebbségi részletekre felosztva jobban fognak
megművelés alá kerülni, a terméseredmény
tehát fokozható lesz.

4. enyhülni fog a buza világválsága
által okozott országos buzaválság, mert a
kis- és középbérletek könnyebben lesznek
más művelési ágakra áttérítettek, mint a
nagybirtokok és nagybérletek, amelyeknek
főművelési ága épen nehézségük miatt
a buza és egyéb gabonafélék.

5. a kisbérletek által új adóalanyok
keletkeznek, miáltal adózás terén automa-
tice megvalósul a progressivitás és az
állam adóbevételei szaporodnak.

6. A szövetkezeti eszme hatalmasan
fog előretörni a földbérlet szövetkezetek
megalkotása által, ami a legkisebb üzlet-
részek mellett is hatalmas tőkét fog ösz-
szekovácsolni, ami nagy pénzügyi előnyt
biztosít, másrészt pedig a munkanélküliek
szövetkezetbe tömörítése a munkások kö-
zött növelni fogja a hazafias szellemet, a
munkásokat megtanítja a magyar föld és
így a magyar Haza szeretetére.

De igen nagy előnyt biztosít javas-
latom elfogadása és törvénybe iktatása
szociális téren is, mert általa a munkások
százai jutnak állandó keresetforráshoz,
biztos existenciához s ezáltal ugyszólván
teljesen megoldást nyer az állam egyik
igen nagy problémája, a munkáskérdés.

Javaslatom ellen az az egyetlen ko-
moly ellenvetés lenne felhozható, hogy a
terv csak akkor volna megvalósítható, ha
az állam a kiosztandó kisbérletek haszon-
bérletinek az első évben vetőmag előlege-
ket és igavonó jószágokra előlegeket utal-
ványozna, amit pedig az állam mai hely-
zetében nem tehet s így a kishaszonbér-
letek nem lesznek képesek a földeket
megművelni és bevetni. Ez az ellenvetés
azonban nem helytálló, mert a magyar
emberben rejlő öserő még mindig érez-
tette hatását ott, ahol arra szükség volt
és ez a magyar öserő most sem fogja a

magyar fajt, a magyar vért meghazudolni,
hanem a kisbérletek egy fillér állami előleg
nélkül is meg fogják művelni és be fog-
ják vetni a földeket, csak azt az előnyt
kapják meg, hogy a haszonbért a gazda-
sági év végén, a termények beszedése
(aratás, cséplés) után legyenek kötelesek
megfizetni és ha az első év nehézségein
átesnek a kisbérletek, akkor majd komolyan
megindul az alkotó munka. A mai nagy
pusztaságok, néptelen uradalmak mezőse-
gein hangya módjára fognak munkálkodni
a boldog kisbérletek, akik új vérkeringést
fognak bevinni a magyar mezőgazdaság
életébe. És ez a vérkeringés új erőtelnye-
zőkkel fogja felrészíteni és megacélozni
az ezer nehézséggel küzdő kisipar és ke-
reskedelem életét is, mert a fogyasztók
száma jelentékenyen meg fog szaporodni
s így a magyar mezőgazdaság, ipar és
kereskedelem a javaslat elfogadása esetén
erőteljesen fel fog lendülni. A reménytelen
századok életében felcsillan a remény,
megkezdődik a hazafias munka és egy
nagy lépéssel haladunk mindnyájunk boldog
álma Nagymagyarország ígértföldje
felé.

A fentiekkel javaslatom kellőképen
indokolva lévén, annak elfogadását kérem.

Tisztelettel:

Dr. Rásonyi Papp Pál
városi főügyész, Csongrád vár-
megye törvényhatósági bizott-
ságának és kisgyűlésének tagja.

**A Gazdasági Egyesület vasárnapra
gazdanagygyűlést hívott össze.**

A Csongrádi Gazdasági Egyesület f. hó
30-án, vasárnap d. e. 10 órakor gazdagyű-
lést tart, melyre a gazdaközönseget és a
környékbeli Gazdasági Egyesületeket meg-
hívja az Egyesület. Tárgy: „A mezőgazdasá-
got sújtó és más elviselhetetlen terhek feltá-
rása és a hozott határozatoknak az illetékes
hatóságokhoz való felterjesztése“.

Értesülésünk szerint a gyűlésen meg-
jelenik dr. Krüger Aladár országgyűlési kép-
viselő is.

A gyűlésre természetesen meghívták dr.
Krüger Alanár o. gy. képviselőt is, aki leg-
utóbb közölt nyilatkozatában tudvalévően
kilátásban helyezte, hogy a politikai és gaz-
dasági helyzetről a kormányválság megoldása
után tájékoztatni fogja a csongrádi közön-
seget. *Krüger nyomban értesítette a Gaz-*

*dasági Egyesület elnökét, Greskovics Pált,
hogy*

*a vasárnapi gyűlésre készse-
sen lejön, szeretettel és őszinte
együttérzéssel kívánja meghall-
gatni a feltárandó bajokat, a
hozandó határozatokban fog-
lalt kívánások teljesítése ér-
dekében a legmesszebbmenő
munkásságot fogja kifejtetni és
a jelenlegi politikai és gazda-
sági helyzetről részletes tájé-
koztatást fog adni.*

A nagygyűlésen a környékbeli gazda-
sági egyesületek is képviseltetik magukat.

SzMTK-CsAK 2:2.

F. hó 23-án d. u. 5 órai kezdettel a
SzMTK-val játszott a CsAK barátságos mér-
kőzést. A szezonleji forma ellenére is jól
tartották magukat a csongrádiak. Góllövő
Blázsik.

Jövő vasárnap két kombinált csapatot
állít ki a CsAK. Az egyik Kiskunfélegyhá-
zán a kiskunfélegyházi Remény csapattal, a
másik Kiskunmajsán a majsai KMAC-al ját-
szik.

A vasárnapi játék meggyőzően bizo-
nyította be, hogy kiváló erők állanak rendelkezésre, de az anyagiak hiányoznak, hogy
állandó tréneret foglalkoztasson a szakosztály
elnöke. Ezért az elnökség az első lépések
megtételéhez és a jelenlegi zavarokból való
kijutáshoz szükséges pénzüsszeget a sportot
kedvelő és a CsAK-ot pártoló közönségtől
kéri, hogy a város egyetlen sportegyesülete
továbbra is eredményes munkát tudjon ki-
fejtetni. Az adományokat kéri az elnökség
Kaszánitzky Ödön egyesületi titkárhoz eljuttatni.

Csütörtökön este 8 órakor Kaszánitzky
István helyiségében választmányi ülést tart a
CsAK.

Tenisz. A CsAK és a népkerti pálya
teniszcsapatai állandó mérkőzéseket játszanak
egymás között, hogy egy városközi verseny-

ben is az eddigi szép eredményeknek meg-
felelő eredményeket tudjanak elérni.

Most vasárnap, f. hó 30-án d. u. 2
órákor a kunszentmártoni KTE val játszik
bajnoki mérkőzést a CsAK teniszszakosztálya
a CsAK pályán.

— **Csongrádi fiú kapta meg a
az egyik vármegyei ösztöndíjat.**
Csongrádvármegye törvényhatósági bizott-
sága a két darab 1200 pengős külföldi ösz-
töndíjből az egyiket Széll Imrének (Szent-
es) orvostanhallgatónak, a másikat Fehér József-
nek, a jeles előmenetelű csongrádi fiúnak
szavazta meg.

— **Nem kell vizsga és nem fizet
luxus-adót a bámulatos olcsó «Cse-
pel» motorkerékpár után, ha Kiss
műszerész gyári fölerakatánál szer-
zi be. Kossuth u. 12. sz.**

Szentesi u. 4. szám alatt három szobás
lakás kiadó, azonnal elfoglalható. 2-1

Szép! Tartós! Olcsó!
Cartoneum
vizhatlan magyar futószőnyeg kap-
ható a Szilber könyvkereskedésben.

A csongrádi reálgymnázium, mint a rádiókultúra uttörő harcosa.

Néhány szó a gymnázium rádiómunkásságáról.

A Rádióélet megemlékezése a csongrádi rádió-adóállomásról.

A rádiósok pompás szakfolyóirata, a kitűnő Rádióélet a következő terjedelmes cikkben számol be a csongrádi reálgymnázium rádiós munkásságáról. Az intézet fizikai szertárában — az agilis és a rádió problémáit fáradhatatlanul kutató *Bendzsák* Ernő rg. tanár irányítása mellett megépült a Magyarországon üzembe helyezett első vevőkészülék egyike és ugyancsak a Szt. Imre rgimn. dicsekedhet a legkorábban felállított adóállomások egyikével.

A Szt. Imre rgimnázium valóban magas és Csongrádon kívül mindenütt elismert színvonalát bizonyító cikket teljes terjedelmében közöljük, abban a meggyőződésben, hogy olvasóink lelkes szeretettel szereznek tudomást arról, hogy a csongrádi reálgymnázium munkásságának jelentőségét mennyire értékelik — Csongrád határain túl. . .

1924 nyárutóján, amikor a budapesti Stúdió csak néhány lelkes ember reménye volt, egy kis vidéki városban, a gymnázium primitív fizikai laboratóriumában ócska ládák deszkájából, lemezekből és drótokból megszületett az Alföld első rádió-vevőkészüléke. Hosszu hetek ernyedetlen munkája eredményeként egy őszi estén először csendült meg a római Stúdió zenéje. Még néhány napi kísérletezés — és a készülék kifogástalanul vette az Európában akkor létező összes állomásokat.

A csongrádi m. kir. állami Szt. Imre reálgymnázium fizikatanára, *Bendzsák* Ernő Z. és lelkes famulusai azonban nem pihentek meg. Ugyiszólván anyagi támogatás nélkül, mindent a maguk erejéből és leleményességéből szerezve meg, egyre fejlesztették a rádiót és egy év múlva már megszólalt az első hangszóró. Nagy eseménye volt ez Csongrádnak, de eseménye volt és eseménye marad a magyar kulturának is, mert a csongrádi fizikatanár és diákjai tanujelét adták annak a lelkesedésnek, amellyel a magyar tanár és diák a kulturáért küzd. A laboratórium munkásainak lelkesedése magával ragadta a város polgárait is. Egymásután érkeztek kisebb-nagyobb adományok a rádió céljaira és ezekkel egyenes arányban nőtt a rádió, egymásután született meg az egykettő-, három-, sőt négylámpás vevőkészülék, majd az év tavaszán üzembelhelyezték rendszeres adásaikkal kapcsolatos első rövidhullámu vevő- és adókészüléküket.

Az ócska ládadeszkákból és kiselejtett drótokból összeillesztett első vevőkészülék már muzeális darabbá lett és féltő gondadal őrzik a fizikai szertárban. Hét év alatt ettől a primitív szerszámtól eljutottak a modern adókészülékig.

Hogy ez mennyi munkát, fáradságot, szorgalmat, hitet és magabizást igényelt, úgy gondoljuk alig lehet felbecsülni. De a csongrádi gymnázium ma már kart-karba öltve jár a budapesti rádió kultúrtörékvésével és fokozottan valószínűleg meg azt, amit a budapesti rádió propagatív munkájával elérni remélt ilyen rövid idő leforgása alatt.

Az adókészülékét a kereskedelmi minisztérium 1930. július 16-án kelt engedélyokiratának kikézbiztatása után helyezte üzembe a csongrádi reálgymnázium. Nyolcvan voltos anódtelleppel, valamint Philips A 415-ös vevőcsővel felszerelt rövidhullámu adóberendezéssel ez év április elején kezdte meg a gymnázium rendszeres adását 84 méteres hullámhosszon. A készülék adását az egész város területén két lámpás készülékkel jó fejhallgató erősségében lehetett venni. Tekintettel arra, hogy az impu energia a 0,2 wattot nem haladta meg, ez igen szép eredmény.

A fizikai laboratórium munkásainak produktuma azonban nem maradt az ő primitív állapotában. Az intézet vezetője rendszeres előadások keretében ismerteti az intézet növendékeivel a rádiótechnika mibenlétét és tudományos, valamint technikai eredményeit. Új módszert vezetett be, amellyel az elektro-

mos hullámzások tanával pedagógiai szempontból foglalkozik, mely a tanulóknak alkalmat nyújt arra, hogy ezzel a tannal a legmagasabb fokon is foglalkozhassanak. A tanulási módszerrel e helyütt nem foglalkozhatunk behatóbban, de megkivánjuk állapítani, hogy az, dacára a technikai felszerelés hiányainak, teljes mértékben a kor színvonalán áll és hasznos utmutatásul szolgálhat azoknak, akik előadásaiukban a elektromos hullámzások tanával, illetve a rádiótechnikával akarják megismerni hallgatóikat.

A csongrádi reálgymnázium teljes mértékben a nevelés és oktatás szolgálatába állította a rádiót. Az intézet vezetői által kiválasztott budapesti adásokat megafon utján közvetítik a diákoknak és ugyanezzel az eszközzel tartják fenn a kapcsolatot az országos jelentőségű eseményekkel, melyeket a budapesti rádió a helyszínről közvetít. Az intézet gyorsiról rendszeresen látogatják a rádió gyorsiró tanfolyamát és a különböző rádió-előadásoknak mindig megvan az érdeklődő közönsége.

Kitűnően sikerültek a Deák-szintársulat utolsó előadásai.

Bár már hetek óta Csongrádon játszik a kitűnő *Deák* Lőrinc pompás szintársulata, még nem merült ki sem a színház elsőrangú műsora, sem a gördülékeny előadásokban bemutatott szenzációs ujdonságok megtekintésére invitált közönség érdeklődése. Estéről-estére jókedvvel, szeretettel tapsol, kacag a közönség a színészek művészi játékának, derűs mókájának, ami nem is csodálható akkor, ha tudjuk, hogy a színház műsorán a színműirodalom legsikerültebb és legújabb alkotásai szerepelnek.

Szombaton este a „Tul a Dunán, Baranyában” c. operett-szlager került színre. A legnagyobb ünnepeletetésben ezuttal is *Szilvássy* Tusit — aki betegen játszotta végig a darabot és járta el nehéz táncait — és a mindig kitűnő *Deák* Lőrincet részesítette a közönség. Nagy sikere volt annak a hangulatos és szép tangó duetnek, amelyet *Szilvássy*—Tunyogi adtak elő és amelynek szövegét a csongrádi Rózsa Imre, zenéjét Klein László írta.

A legtöbbet viszont *Szabó* és *Sugár* mókái felett kacagott a publikum.

Vasárnap este a jólismert „Mágnás Miska” került színre, ragyogó szereposztásban — sajnálkozással vette tudomásul a közönség, hogy *Szilvássy* Tusi sem a délutáni, sem az esti előadáson nem tudott fellépni betegsége miatt.

Hétfőn *Szabó* Ernő jutalom estjeként kabaré, — illetve művész estét rendezett a színház. A nézőtér zsufolásig megtelt és rengeteget tapsolt, kacagott a társulat valamennyi tagjának fellépésére módot nyújtó változatos műsorszámok felett, amelyeknek sorából ki-maradhatott volna a „Rádió-szimultán” c. izléstelenség, az utána következő számok és a konferanszié magyarázata azonban hamarosan elfeledtették a műsor kis szépséghibáját. Nagy szeretettel ünnepelte a hallgatóság színpadra lépésekor a még mindig gyengélkedő *Szilvássy* Tusit és szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki elismerését artisztikus és tökéletesen előadott sanzonja után. *Paxy* Teri áriákkal és dalokkal aratott óriási sikert, nagyon szépek voltak *Mészáros* Ági és *Megyesi* Manci táncai *Eöry* Gizi énekszáma, *Szabó* Ernő és *Sugár* Jenő mókái szakadatlan derűtségben tartották a publikumot.

A közönség szívéhez, telkéhez mégis *László* Imre saját szerzeményű, maga által kísért dala talált meg leginkább az utat.

— **A gyomorfájás, gyomormosás, bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosí világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar József Ferenc vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

Meleg szívvvel küldjük üdvözlétünket a csongrádi reálgymnázium kis laboratóriumába, ahol a kultúra ily heroikus munkáját fejtetik ki, teljes mértékben átérve azt a mindenkori beöltő tudatot, hogy a magyar kultúra szolgálatába állva lehet csak hasznos tagja annak az országnak, mely csupán kulturális fölényére támaszkodva tarthatja fenn magát a körülötte zajló események hullámvérésében. Magunk pedig szívből jövő örömmel állapítjuk meg, hogy a rádió is a „Rádióélet” propagatív munkássága, valamint a nevelés és oktatás terén kifejtett tevékenysége ideális megértésre és megoldásra talált a csongrádi reálgymnázium kulturális törekvéseiben.

Meg kell állapítanunk, hogy a Rádió révén országsszerte népszerű és elismert *László* Imre sokat fejlődött, amióta legutoljára Csongrádon hallottuk, bár — s ezt rádiós sikerei bizonyítják a legfényesebben, — már évek óta az elsők között áll a magyar népdalinterp etálói és a dalszerzők sorában. A közönség szinte le sem akarta engedni a színpadról és számai után percekig zugott a taps, éljenzés.

Deák Lőrinc színigazgató kedre kitért jubileum ünnepejét elrontotta a szakadó eső; az előzetes érdeklődés alapján zsufolt ház ígérkezett, a záporosó azonban a publikum nagyrészét otthon rekesztette. Így is az első sorok megteltek lelkes, kedves közönséggel. A színrekerült bájos vigjáték, a Bölcsődal minden finomsága, szépsége tökéletesen érvényesült. A főszerepet *Deák* Lőrinc kreálta azzal a tökéletes művészzel, amely őt a vidéki színészek sorában az elsők közé sorozza. Epizód szerepében feltűnt *Bogár* Andor. A női főszerepben kitűnő volt *Paxy* Teri, nagyobb szerepben most tűnt fel először *Tihanyi* Piri — pompás alakítást produkált. Külön kell megemlíteni *Bogárnét*, aki a minapi *Mágnás* Miskában énekével is, mindkét alkalommal pedig rutinos játékaival ért el nagy sikert.

Szerdán este a *Derék* Fridolin előadásával bucsuzott a kitűnő együttes.

— **Schandl Károly dr. és családja Csongrádon.** Vasárnap. f. hó 23-án délben *Schandl* Károly dr. feleségével, leányával és leánya völegényével Csongrádra érkezett. Az előkelő vendégek látogatásokat tettek azoknál a csongrádi családoknál, amelyekhez régi barátság szálai fűzik őket.

— **A m. kir. Államrendészeti Szervek élelmiszerüzeme** arról értesítette a Csongrádi Gazdasági Egyesületet, hogy f. é. szept. hó 1-től zabot, ótengerit, búzát és rozstot termelőktől óhajt kézívetel útján beszerezni. A kézíveteltek tekintetében Szegeden, Kórház u. 1. sz. a hivatalos helyiségben naponta 8—12-ig adnak felvilágosítást, írásbeli érdeklődésre azonnal válaszolnak.

— **Ha baja van «Csepel» kérekpárjának, ingyen kijavítja Kiss műszerész gyári főterakata Kossuth u. 12. sz.**

Kedvezményes vasuti jegyek Budapestre.

Az Országos Iparegyesület f. hó 29-től szept. 13-ig terjedő időben rendezi meg a szokásos Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt, amelyre 33 százalékos vasuti kedvezményes igazolványokat bocsátottak ki. Az igazolványok aug. 25-től szept. 22-ig érvényesek és darabonként 2 P 20 fillérért kaphak a Ipartestületben. Felutazásra aug. 25-től szept. 12-ig, visszautazásra aug. 29-től szept. 22-ig érvényesek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősök, jóbarátok és rokonok, kik forron szeretett gyermekeink hirtelen történt elhunyt alkalmából mérhetetlen fájdalomukat részvétükkel iparkodtak enyhíteni, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Deák Imre és családja.

Ezen rendkívül praktikus házi szódavízkesztő üvegeket szélesebb körökben terjeszteni óhajtván, a gyár

teljesen ingyen

bocsájt a közönség rendelkezésére bizonyos mennyiséget.

Ön is megkaphatja ezen 16.— P bolti áru autosyphont **díjmentesen,**

ha kötelezi magát 15 tct. szénsavpatronnak (rendes áron) egy éven belül való kicserélésére és ha ezen szándékát mielőbb előjegyzeteti alábbi elosztóhelyen:

CZÁJLIK LÁSZLÓ
gyógyszertára a Megváltóhoz
CSONGRÁD, SZIVÁK TÉR.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy Kossuth Ferenc utca 58. sz. saját házamban (Vince-féle ház)

hentes üzletet nyitottam.

Áruim mint a multban, ugy továbbra is elsörendűek, **frissek, izletesek és olcsók.**

További szives pártfogást kér
FEKETE IGNÁC
hentes.

Árverési hirdetmény.

Csongrád m. város adóhivatala ezuton közhírré teszi, hogy adó, forg. adó, Társadalombizt. stb. hátralékokért lefoglalt ingóságok, ugymint falí és járdatéglák, borok, sertések, zongora, 23 q buza a Városháza udvarán 1931. **szept. 1-én d. e. 8 óra**kor és 1931. **szept. 11-én d. e. 8 óra**kor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak.

Ugyancsak a fenti napokon d. e. 9 órai kezdettel Uri u. 25. sz. alatt és onnan folytatólag 12 órakor Mátray Göztéglagyár telepen folytatódik.

Csongrád, 1931 aug. 26.

Csongrád m. város adóhivatala.

2-1

Regény kiárusítás!

Több regényt csoportonként kiárusít a **SZILBER** könyvkereskedés. **Egy-egy csoport bekötött regény ára 90 fillér.**

Csongrád megyei város polgármesterétől. 8601/1931. szám.

Hirdetmény.

Az 1921. LIII. t. c. alapján kiadott 9000-1924. vallás és közoktatásügyi miniszteri rendelet alapján értesitem Csongrád megyei város lakosságát, hogy a

levente foglalkozás

a város belterületén **f. évi szeptember hó 4, 5 és 6-án a külterületeken pedig szeptember hó 5-én kezdődik meg.**

Szeptember 5-én délután 2 órakor a Gazdasági népiskolába járó növendékeknek gyülekezés: a Gazdasági népiskolában.

Szeptember 4-én délután 2 órakor az összes iparágak és kereskedő tanoncoknak gyülekezés a Sport pályán.

Szeptember 5-én d. u. 3 órakor minden tanyai iskola körzetben az Erzsébet iskolánál, 3-án d. u. 2 órakor, a Mentettréti iskolánál szeptember hó 6-án vasárnap reggel 8 órakor.

Szeptember 6-án a város belterületén a tanoncokat és a gazdasági népiskolai tanulókat kivéve az összes levente kötelesek és pedig a Templom utcától kifelé eső városrész, Piroskaváros, Ujtelep, Taridomb, Vályogostelep, Alsóváros (Putri), Heringertelep és a Herkeváros a Gazdasági népiskoláig gyülekezési hely: a *Sip iskolánál* délelőtt 10 órakor.

Szeptember hó 6-án a Templom utcától befelé eső városrész, Belváros, Bökény, Bökényalj, a Gazdasági népiskoláig, gyülekezési hely a Központi elemi iskolánál d. e. 10 órakor. Ezen csoportokhoz tanoncok és Gazdasági népiskolába járó tanulók föl nem vehetők.

A levente foglalkozáson az 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919. évben született ifjak tartoznak részt venni, kivételt képeznek azok, akik mindennapi iskolába járnak. Ipari, gazdasági-ismétlő iskolába járó tanulók levente kötelesek.

Figyelmeztetem a szülőket, gyámokat, munkaadókat, hogy akik a jelen felhívásomnak a jelzett időben nem tesznek eleget a gondozásukra bizott levente köteles ifjakat a foglalkozásra pontosan el nem küldik, mint mulasztókat az 1965. évi XXX. t. c. 17-20. §-ai értelmében 80 pengőig terjedhető pénzbírságra fogom megbírságotolni.

Csongrád, 1931, évi augusztus 25.

Csemegi polgármester.

Budapesti rádióműsor:

Rendszeres hétköznapi leadások: 9.30 hírek. 12.00 déli harangszó, időjárás-, vizállásjelentés, hírek. 1.00 időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés. 2.45 hírek, élelmiszerárak. 4.45 időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés, hírek.

Aug. 27. csütörtök.

9.15 Szalónzene. — 12.05 Cigányzene. — 4. A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. — 5. „Dániel jó akar lenni.“ Humoreszk. — 5.25 A m. kir. 1. hgye. zenekarának hangv. — 6.40 Csathó Kálmán felolvasása. — 7.10 Hárfá-est. — 8.15 Magyar nóták. — 9.20 Szónátaest. Szalónzene.

Aug. 28. péntek.

9.15 A m. kir. 2. hgye. zenekarának hangv. — 12.05 Orosz balalajka zene. — 4. Mesék. — 5. Az alumínium. — 5.25 Citera-hangv. — 6.35 Hangv. — 8. Cigányzene. 9. Mozart-hangv. Salzburgból. — 10.10 Időjelzés, időjárás, hírek. — 11.15 Cigányzene.

Aug. 29. szombat.

9.15 Kvartett hangv. — 12.05 Szalónzene. — 3.30 Felvétel és beiratkozás az egyetemekre. — 4.15 Arany János tűzhelye mellől. — 5. Légrádi Haller Jenő elbeszélése. 5.30 Cigányzene. — 6.45 Mit üzen a rádió? — 7.45 „Gyöngyélet.“ Vidámságok a régi katonaeletből. Utána időjelzés, hírek. — 9.55 Dalok és chansonok. Utána időjárás. Majd könnyűzene.

HELYI LAPOT OLVASSON!

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber könyvkereskedés.

A Mété János-féle szőlőből 3 és fél hold eladó, természettel együtt, értekezni lehet dr. Máthé Ferenc ügyvédnél, vagy Justin Imrénél Erzsébeti szőlő Tanya 1392., a Maloschik Nándor szomszédságában. 2-1

Legutányosabban **tiszteithatja** szakszerűen **vetőmagját Reichlinger Jenőnél (Erzsébet utca 18. sz.) kipróbált Selektoron. Darálási vám 6 százalék.** x3

Arpád utca 7. sz. alatt két utcai szoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Villanyvilágítás, vízvezeték. 3-3

Két vagy három szobás lakás fürdőszobával kiadó. Dr. Urbán Mihály Szent Imre utcai házában. Értekezni lehet ugyanott Kovács Sándor igazgatónál. 6-5

Özv. Oláh Sándornénak gyójai 976. sz. tanyáján 85 kat. hold földje hasznos bérbe kiadó. Értekezés fenti sz. tanyán, vagy Zsinór u. 34. sz. 3-1

Andrássy utca 18. sz. alatt 1 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó.

Fél hold szőlő az uraság utján, Fekete főszolgabíró ur szomszédságában természettel együtt eladó. Értekezés ünnep és hetipiackor Sugár u. 5. 2-1

30-40 hold réti földet keresek ügyfelem részére. Dr. Máthé Ferenc ügyvéd. x1

Négy hold szőlő a vöröskunyhó dűlön természettel együtt eladó. Értekezni lehet vasár- és ünnepnapokon Kétágu utca 25. sz. Ötvös Sándornál. 2-2

Sugár utca 10. sz. belső fele eladó, 2 szoba, konyha, speiz, kamra. 10-8

Üzemképes autó, teljes felszereléssel jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 3-3

Szivák tér 10. sz. alatt nagyobb urilakás kiadó. Ugyanott iroda helyiség is kiadó. Értekezés Erzsébet u. 8. sz. x15

Dobó István utca 13. számú ház eladó, vagy földért elcserélendő. Érdeklődni lehet fenti számú háznál. 2-1

Erzsébet utca 8. sz. alatt 2 üzlethelyiség azonnalra kiadó. x15

41 hold szántó, melyből 10 hold kasszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel 20.000 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. x5

Szentháromság-tér 23. sz. alatt lakás kiadó. Értekezés ugyanott. 3-2

Szentesi utca 7. sz. ház 2 üzlethelyiséggel és egy 3 szobás lakással, az egész épület alapincézve eladó. Ért. lehet Uri u. 48., vagy Szőlőhegyi u. 1. sz. alatt. 9-3